

7/60435
6 K. 108

T.C.
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
İkili Siyasi İşler Genel Müdürlüğü-ASGM

Sayı : 70273800-409.43-2015/7548844 - ÇOK İVEDİ
Konu : Yazılı Soru Önergesi-Özcan
Yeniçeri/7/60435

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 19.02.2015 tarih ve 216353 sayılı yazıları.

Ankara Milletvekili Sayın Özcan Yeniçeri'nin ilgide kayıtlı 7/60435 sayılı yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arz ederim.

Mevlüt ÇAVUŞOĞLU
Dışişleri Bakanı

Ek: 1

T.C.
DIŐIŐLERİ BAKANLIĞI
(70273800-409.43-2015/7548844 sayılı yazının ekidir)

ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖZCAN YENİÇERİ'NİN
YAZILI SORU ÖNERGESİNİN YANITI

SORU:

1. 2001 – 2015 yılları arasında Türkiye Cumhuriyeti tarafından Gürcistan nezdinde isteyen topraklarına Ahıska Türklerin geri dönüşünü, vatandaşlık almasını, mallarının iadesini sağlaması konusunda herhangi bir girişimde ve çalışmada bulunulmuş mudur? Bulunuldu ise bu girişimler hangileridir ve hangi tarihlerde, ne seviyede yapılmışlardır? Bu girişimler nasıl sonuçlanmışır?
2. Ocak 2015 itibari ile Türkiye Cumhuriyeti tarafından Gürcistan nezdinde isteyen Ahıska Türklerin topraklarına geri dönüşünü, vatandaşlık almasını, mallarının iadesini sağlanması konusunda herhangi bir çalışma yürütölmekte midir? Bu konuda bir politika var mıdır?

CEVAP:

Türkiye, Ahıska Türklerinin geri dönüşü sürecini başından beri yakından takip etmekte, bu sürecin layıkıyla tamamlanması için gerekli desteği sağlamakta ve bu konuyu Gürcistan'la ikili ilişkilerinde ve uluslararası platformlarda gündemde tutmaktadır.

Bu çerçevede, Gürcistan'a 1999 yılında Avrupa Konseyi'ne üye olurken, ölkemizin girişimleri sonucunda Ahıska Türklerinin anavatanlarına dönüşlerini sağlama yükümlölüğü getirilmiştir. Yine ölkemizin yakın ilgisi neticesinde Gürcistan geri dönüşü temel teşkil edecek yasayı 11 Temmuz 2007 tarihinde kabul etmiştir. Ancak, yasada geri dönüş müracaatları için başlangıçta sadece bir yıllık süre öngörölmüştür. Girişimlerimizin de etkisiyle Gürcistan Parlamentosunca geri dönüş yasasındaki başvuru süreleri, sonuncusu 31 Aralık 2009 tarihine kadar olmak üzere iki kez uzatılmışır.

Son başvuru tarihine kadar Ahıska Türkleri tarafından Gürcistan'ın dış temsilciliklerine toplam 8.000 kadar geri dönüş başvurusu yapılmıştır. Gürcü makamları 5.841 başvuruyu değerlendirmeye almışlardır. Bu rakam, 18 yaşından küçük aile üyeleriyle birlikte 10.000 kadar kişiye tekaböl etmektedir.

Bugüne kadar geri dönüş başvurusunda bulunanlardan yaklaşık 1.700 kişinin geri dönüş başvurusu uygun bulunmuş ve bu kişilere "geri dönüş statüsü" verilmiştir. Bu statüyü alanların iki yıl içerisinde Gürcistan vatandaşlığına başvurmaları gerekmektedir. Bu kapsamda halen 412 kişiye şartlı vatandaşlık verilmiştir.

Geri dönüş statüsü ve şartlı vatandaşlık süreçleri tarafımızdan yakından takip edilmektedir. Başvuru sürecinde de Ahıska Türklerine önemli destek sağlamakta olan ölkemiz, başvuruların arzu edilen sayıya ulaşılabilmesini teminen geri dönüşü ilgi gösterebilecek Ahıska Türklerinin yoğun bir şekilde yaşadığı Azerbaycan, Ukrayna ve Rusya gibi ölkelerde Ahıska toplumuna yönelik olarak bilgilendirme faaliyetlerinin yanı sıra, başvuru dosyalarının hazırlanması çalışmalarına ön ayak olmuş; bu çerçevede, maddi kaynak da tahsis etmiştir. Toplam 415 soydaşımızın vatandaşlık başvuru ücreti yatırılmışır. Öte yandan, Gürcü makamları Azerbaycan'dan yapılan başvurulardan 2.882'sini, başvuru belgelerinin veya çevirilerinin eksik olduğu gerekçesiyle 2010 yılı sonunda iade etmişlerdir. Sözkonusu başvurulardan 1.410'u

gerekli belgeler ve çeviriler ülkemizin maddi katkısıyla tamamlandıktan sonra 2013 yılı başında tekrar Gürcistan'ın Bakü Büyükelçiliğine iletilmiştir.

Ahıska Türklerinin geri dönüşü konusu, ülkemiz ile Gürcistan arasında yapılan tüm üst düzey ziyaret ve görüşmelerde de ele alınmaktadır. Bu görüşmelerde, ülkemiz tarafından Gürcistan'ın Avrupa Konseyi yükümlülüğü de hatırlatarak, Ahıska Türklerinin geri dönüşünün kolaylaştırılması ve bu sürecin önündeki tüm yasal ve idari engellerin kaldırılması talep edilmekte, bu süreçte ülkemizin de her türlü yardımı sağlamaya hazır olduğu belirtilmektedir. Bu çerçevede tarafımızdan Ahıska Türklerinin Ahıska bölgesine dönüşlerine ilişkin çalışmalara destek vermek üzere Gürcü tarafına ortak bir çalışma grubu kurulması da önerilmiştir.

Konunun ülkemiz tarafından yakından takibinin de bir sonucu olarak, ahiren geri dönüş statüsü kazanan Ahıska Türklerinin geri dönüşlerinin kolaylaştırılması ve geri dönenlerin entegrasyonu amacıyla Gürcistan tarafından bir Strateji Belgesi 12 Eylül 2014 tarihinde kabul edilmiştir. Gürcistan'ın Strateji Belgesi'nin kabulünü müteakiben, sözkonusu belgeyle uyumlu bir Eylem Planı hazırlama çalışmaları tarafımızdan takip edilmektedir. Eylem Planı çerçevesinde, Ahıska Türklerinin geri dönüşleri sırasında beraberlerinde getirecekleri özel araba ve eşyaların gümrük vergisinden muaf tutulması dahil bazı kolaylıklar getirilmesi de öngörülmektedir.

Öte yandan, Gürcistan'a dönecek Ahıska Türklerinin iskânı ve sosyo-ekonomik açıdan Gürcü toplumuna entegrasyonunun sağlanması amacıyla yapılabilecek çalışmalara ülkemiz tarafından verilecek destek hususundaki planlamalar Yurtdışı Türkler ve Akraba Toplulukları başta olmak üzere ilgili kurum ve kuruluşlarla yakın koordinasyon içinde yürütülmektedir.

Ayrıca, geri dönüş sürecinin yanısıra, Ahıska Türklerine bulundukları ülkelerde yaşadıkları güçlüklerin giderilmesi konusunda da destek verilmektedir. Ahıska Türkü dernekleri ABD dahil maddi manevi olarak desteklenmekte, ziyaretler sırasında Sayın Cumhurbaşkanımız dahil her düzeyde Ahıska heyetleri kabul edilmektedir. Büyükelçiliklerimiz ve Başkonsolosluklarımız Ahıska Türkleriyle yakın ilişkiler içerisinde olup, her vesileyle yanlarında bulunmaktadır. Dışişleri Bakanı olarak Ahıska Türklerinin bulunduğu ülkelere yaptığım ziyaretlerde Ahıska Türklerinin temsilcileriyle biraraya gelmekteyim. Son olarak, Azerbaycan'ı resmi ziyaretim sırasında 26 Şubat 2015 tarihinde Ahıska Türkü temsilcilerini kabul ederek, Gürcistan'a geri dönüş yasası dahil, talep, beklenti ve sıkıntılarını ilk ağızdan dinleme fırsatı buldum.

Öte yandan, geri dönüşün maddi boyutu dahil her türlü konuda Dünya Ahıska Türkleri Birliği'yle (DATÜB) eşgüdüm halinde hareket edilmektedir.

Ülkemiz, Ahıska Türkleri'nin Gürcistan'a dönüş sürecinin sağlıklı bir şekilde yürütülerek 1944 yılında ata topraklarından koparılan Ahıskalı kardeşlerimizin haklarının tam manasıyla iadesinin temini için çalışmalarını önümüzdeki dönemde de sürdürmeye devam edecektir.